

Kies het leven

Vanaf het moment van binnenkomst voel ik het al: een zwaarte hangt rondom je schouders. Je gezicht is een beetje gezwollen. Is het van een nacht slecht slapen?, gaat er door me heen. Je geeft me vluchtig een kus en loopt door naar de keuken. Je gaat zitten maar kijkt me niet aan. In plaats daarvan is je telefoon heel interessant. Zwijgend maak ik je koffie, ik hoef je niet meer te vragen hoe je het graag wilt.

Ik voel een zwaarte.

Een rot week gehad.

Ik blijf stil en kijk je aan.

Ik ga daar weg. Die ballentent.

Vertel.

We hadden een afspraak, Marjolein en ik. En dan op het laatste moment....

Je stem is verstikt. Ik zie tranen opwellen.

Marjolein, je collega?

Ja. Ik had met haar afgesproken dat we nu eindelijk in het werkoverleg zouden zeggen tegen Ria, die bitch, dat het zo niet langer gaat, dat het anders moet. Ik heb het gedaan, precies zoals afgesproken. Marjolein zou me bijvallen. Maar toen ging Ria uit haar dak tegen mij. Ik was niet respectvol. Snapte niet wat verantwoordelijkheid was. Had niet het hele beeld.

Moest mij richten op mijn taak en haar het leiderschap laten.

En pfoef... weg was Marjolein. Geen enkele support. Nada, niets.

En nu voel je je...?

Het stormt in mijn hoofd. Ik hoor een continue ruis in mijn oren. Ik kan het niet uitzetten. Ik ben zo boos. Ik voel me vernederd, afgewezen. Mijn eetlust is weg. Ik slaap slecht.

Op wie ben je nu boos, op Ria of op Marjolein?

Op Marjolein natuurlijk. Zij heeft me gewoon laten zitten. Bleef heel stil voor zich uit staren. Dat schijthuis.

Ik ben even stil, we drinken onze koffie.

Mag ik je een vraag stellen?

Je kijkt op en kijkt me voor het eerst aan.

Ja, natuurlijk.

Als je tevoren geweten had dat Marjolein je niet zou steunen, zou je dan toch je punt gemaakt hebben tegen Ria?

Daar gaat het niet om: we hadden een deal en ik voel me verraden.

Omdat Marjolein zwakker was dan ze zelf gedacht had, kun jij opeens niet meer een conflict hebben met je baas? Hoe is jullie gesprek verder verlopen?

Ik heb niets meer gezegd. Ik heb het er helemaal mee gehad. Ik ga daar weg. Ik heb al een sollicitatiebrief gestuurd. Ik zal ze laten zien wie hier gelijk heeft.

Kun je ooit een goede relatie ontwikkelen zonder conflicten te hebben? Wat denk je?

Deze keer wacht ik niet op je antwoord.

Elke goede relatie vindt zijn basis juist in het samen kunnen oplossen van conflicten! Daar hebben we het toch eerder over gehad?

Dat vind ik moeilijk. Voor jou is het gewoon zoveel makkelijker. Jij begrijpt niet dat het voor mij veel moeilijker is.

En waarom is het voor mij zoveel makkelijker?

Jij kunt dat gewoon.

En jij denkt dat ik die vaardigheid bij geboorte al had? En dat ik geniet van conflicten?

Het is vandaag net zo moeilijk als toen ik zo oud was als jij.

Maar ik denk dat ik je nog iets anders moet vertellen, als je me toestaat.

Ok, het is per slot van rekening onze zaterdagmorgen....

Zie ik het begin van een glimlach?

Er is een ontroerend stuk in het boek Deuteronomium. De grote leider Mozes van het volk Israel houdt zijn afscheidsspeech. Hij blijkt terug op de hele reis die ze gemaakt hebben door de woestijn. Een reis van 40 jaar. Hij weet dat hij niet mee zal gaan het beloofde land in en dat hij spoedig zal sterven.

Zijn toespraak is lang, je voelt de emotie in zijn woorden. En dan komt hij bij het hoogtepunt:

“Vandaag zeg ik ten overstaande van alles en iedereen om ons heen: ik geef je de keuze tussen het leven en de dood. Kies dan toch het leven!”

Zie je, in iedere spannende situatie hebben we steeds de keuze: voor het leven of voor de dood. Het gaat hier niet om de fysieke dood. Kiezen voor het leven staat voor: zoeken naar een uitweg, die naar een vorm van bevrijding leidt. Het leven stroomt. Er is beweging. Er is hechten en onthechten en weer hechten. Er is vruchtbaarheid, groei en ontwikkeling. De orientatie is op openheid voor de toekomst, een nieuw begin, verwachtingsvol. Voel je het verschil tussen vluchten en zoeken naar een uitweg?

De dood staat voor afsluiting, afzondering, in wrok worden de muren opgetrokken. Er is stilstand, eenzaamheid. De orientatie is op het einde, vernietiging.

Voel je het verschil?

Ik wacht even om te zien of mijn woorden aankomen.

Ik zie iets in je ogen opbloeien.

En toch is het voor ons allemaal zo verleidelijk om voor de dood te kiezen. Weggaan. Er de brui aan geven. Onze boosheid en teleurstelling te volgen. Te denken van binnen: laat ze maar stikken.

En weet je waarom? Omdat het moeilijk is de kwetsbaarheid van het leven te omarmen. Je weet immers niet hoe Ria met je omgaat wanneer je een open gesprek wilt aangaan. Ze zou je pijn kunnen doen. Het leven is kwetsbaar. De dood niet.

Conflicten vermijden is gelijk aan kiezen voor de dood. Het kost je je relaties en je bouwt je leven niet op.

Dat probeerde die oude Mozes zijn volk mee te geven. Hij had het natuurlijk niet alleen over relaties tussen de mensen, maar ook over de relatie tussen de mens en zijn Schepper, de Eeuwige, het grote bewustzijn waar alles en iedereen uit voort komt.

En hij zegt dat de keuze voor het leven de “waarborg is voor een langdurig wonen in het beloofde land”. En jij weet dat het “beloofde land” staat voor je bestemming, worden zoals je bedoeld bent. En Mozes weet: daar kom je dus niet, als niet steeds weer durft te kiezen voor het leven.

Je kijkt me een beetje beduusd aan.

Zo, dat is wel even een preek, op deze vroege morgen. Probeer je me nu te zeggen dat ik me op Ria moet richten en niet op Marjolein?

Ik probeer je te zeggen dat je conflicten ook kunt oplossen en dat je er niet voor hoeft weg te lopen. Ik vermoed dat Ria er net zo mee zit. Ik bedoel: met deze situatie waar jij zo ongezouten kritiek op haar uitte. Ik bedoel dat je zonder stevige conflicten geen goede relaties kunt opbouwen.

Je kijkt me nu geïnspireerd aan. *Ok, ik ga het gesprek aan, maar als het misgaat dan weet ik je te vinden!*

Zeker, dan heb ik je misleid. Geloof me, je zult gespannen zijn, Ria zal het zien. Houd in gedachten dat je het leven kiest, dat zal je open houden. Ga niet mee met de verleiding de deur dicht te gooien. En dan opeens wanneer je het gesprek aan gaat zul je meemaken hoe de lucht opeens opklaart. Het conflict lost op en je zult merken wat er dan voor in de plaats komt.

Er komen nu drie verzen bij mij in gedachten uit de 16^e Psalm:

U maakt mij mijn levenspad bekend:

Overvloed van vreugde is in Uw nabijheid

U geeft mij lieflijkheid, die altijd bij me blijft.

Dat zul je ervaren wanneer je het leven kiest en je conflict oplost.

